

**Tractatvs De Præventionē Ivdiciali [!], Sev De
Contentione Ivrisdictionvm**

Tonduti, Pierre François de

Lvgdvni, M.DC.LXXIII.

Capvt XIV. De Præuentione quoad causas connexas. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98370](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98370)

ratificatione, vel nouo superueniente titulo confectio inuentarij valida remanet, vt superius ostensum fuit. Secundo responderetur, quod si ex primo inuentario apparet veritas rerum omnium in hereditate existentium, sicut ipso iure augetur portio hereditatis per repudiationem cohæredis, ita ipso iure augetur inuentarium. Et quemadmodum hoc casu non est opus nouâ additione hereditatis, ita non est necessarium nouum inuentarium cuius dies incipit cedere ab adita hereditate, Canez, lib. 3. cap. 2. num. 15. Grassi, in §. Inuentarium heredis, quest. 5. num. 1. versic. Ab adita hereditate, & in tract. diuersi. de inuent. quest. 1. num. 15. & quest. 68. & 70. vbi de magis communibus nisi tamen hæres malitiosè differret. Et hoc summam continet æquitatem, cum hoc casu nulla possit committi, aut præsumi fraus in herede. Atque ita determinat Bald. in leg. filium quem habentem, num. 50. versic. sed pone, duo sunt hæredes, C. fam. l. c. se. sequitur Coss. de ratione rat. quest. 218 num. 4.

34 Idem dicendum est de eo qui hereditatem adiuit, vt hæres ab intestato, & deinde sciuit se esse heredem testamento institutum: hic enim nouo non indiget inuentario, sed primum per eum confectum tanquam ab intestato succedentem, illo suffragatur: vt decisum fuit per Rot. Romanam apud Duran. decis. 387. n. 39. & seqq. Quia cum inuentarium fuerit inuentum ad consulendum legatariis & creditoribus, ac ipsis etiam hæredibus, non attenditur ad effectum de quo agitur, à qua persona, & ex quo iure factum sit, sed sufficit illud fuisse legitime factum, ita quod in eo appareat veritas, numerus, & qualitas rerum in hereditate repertarum. Aretin. in l. cum hereditas, ad fin. ff. de acquir. heredit. Rota dec. 601. num. 18. part. 1. diuersi, vbi dicitur inuentarium factum ab eo qui illud conficere non tenebatur, si factum legitime fuerit, probare præsumptiue in fauorem illius qui obligatus erat ad illud conficiendum. Parif. consil. 63. num. 21. & sequentib. lib. 1. & consil. 23. n. 85. & 86. lib. 3.

35 Et ex præmissis apparet, quod in locis vbi beneficium inuentarij solet à Principe impetrari, si vnus ex pluribus cohæredibus litteras Regias obtinuerit pro illius confectioe, illæ aliis non suffragabuntur, nisi ipsi quoque similes litteras obtineant ab eodem Rege vel Principe, vt in terminis consuetudinis Burgundiæ ostendit Chassan. in titul. des successions, §. 13. versic. si aucuns se veulent porter pour heritiers.

CAPVT XIV.

ARGVMENTVM.

De Præuentione quoad causas connexas. Et quæ sit differentia inter exceptionem præuentionis, & illam Ne causæ continentia diuidatur. Finita causæ spoliij, si quis agat ad fructus & interesse, vtum illi obstat exceptio continentia causæ, vel præuentionis. Explicantur etiam varij modi quibus continens causæ dici possit, & ea ratione causæ apud eundem iudicem tractari debeat. Et quomodo inter se differant præuentio, & litispendentia.

- 1 Intentata actio spoliij, questio fructuum & expensarum, videtur esse de continentia causæ principalis: sed vide inferius, num. 13. & sequentibus.
- 2 Quando actio procedit ab eodem fonte, licet agatur de personis diuersis, vtum locum habeat exceptio, Ne continentia causæ diuidatur.
- 3 Quomodo differant translatio & separatio iudicij.
- 4 Si concurrat identitas personarum & rei, locum est exceptioni continentia causæ.
- 5 Quid si concurrat identitas personarum & actionis, sed diuersitas rei, vtum locum sit illi exceptioni.
- 6 Vtrum idem obtineat quando adest identitas actionis, sed diuersitas personarum & rei.
- 7 Quid si agatur de eadem actione, eademque res, sed de diuersis personis.
- 8 Si ex pluribus sociis vnus sit Clericus, & alter laicus, & causæ indiuiduata coram iudice Ecclesiastico tractanda est.
- 9 Præuentio suum operatur effectum non solum quoad personas citatas, sed etiam quoad alias interesse connexas habentes.
- 10 Citatio executioni demandata contra vnum ex pluribus executoribus testamentariis, facit præuentionem totius causæ quoad alios.
- 11 Actio spoliij non datur, nisi contra spoliantem, vel mandantem aut ratum habentem.
- 12 Quæ concurrere debeat, quando quis vult agere contra aliquem, ex eo quod ratum habuerit spoliatum.
- 13 Continentia causæ, locum non habet in personis, & actionibus diuersis.
- 14 Exceptio litispendentia, non obstat iurisdictioni regulariter, quando exceptio rei indicata non obstat actioni.
- 15 Præuentio, & litispendentia, quâ ratione inter se differant.
- 16 Causæ indiuiduæ dici non possunt, quæ separationem recipiunt.
- 17 Regula de continentia causæ non diuidenda, multas recipit limitationes.
- 18 Exceptio continentia causæ non procedit in causis non connexis.
- 19 Inhibitiones executæ, in præiudicium litis pendentis, non subsistunt.
- 20 Obtinens inhibitiones, post litem coeptam, non dicitur attentare, si agatur de lite diuersa.
- 21 Valet argumentum, à litispendentia ad præuentionem, sed non e contra.
- 22 Præuentio per solam citationem effectum sortitam inducitur, sed non litispendentia, quæ requirit contestationem.

Continentia causæ diuidi non debet dum agitur de cursu vniuersali creditorum.

VDICEM qui præuenit, non solum in causâ principali præuenta, sed in annexis quoque iurisdictionem habere satis suo loco ostendimus, cum continentia causæ non sit diuidenda, immo idem iudex qui causam principalem præuenit, in omnibus illius annexis iudex remanere debet: iuxta l. nulli, Cod. de Iud. de qua licet in prima huius tractatus parte actum sit, tamen varij in praxi occurrunt casus, ab illa regula generali dependentes, quos hic ordine proponere non erit extra rem.

In primis itaque sequens casus in facto decidendus occurrit. Cessionarius debiti cuiusdam per notationem & delegationem extincti, egerat contra debitorem cessum via executiva, & quidam illius bona plus & ultimo offerenti in publica subhastatione distrahi & liberari curauerat. Liberatio tamen nulla erat, quia facta fuerat pro debito extincto, talisque (me consulente in illa causa) declarata fuerat. Et per consequens debitor cessus, cuius bona nulliter distracta fuerant, bene egerat remedio reintegrande possessionis, aduersus Tertium possessorem prædij, seu liberatarium, qui illud ex titulo nullo & inualido possidebat. Qui possessor & liberatarius litem cessionario, & vicissim cessionarius, eandem cedenti intimari curauit pro euictione, & restitutione omnium damnorum, interesse & expensarum consequenda. Tandem subsequuta fuit transactio inter istum liberatarium & debitorem cessum, per quam prædium liberatum remansit apud liberatarium mediante certa summa pecuniarum per ipsum debitorem cesso persoluta. Sed in eadem transactione, debitor cessus, cuius bona nulliter subhastata fuere, sibi reseruauit iura & actiones contra cedentem. His sic peractis debitor iste cessus egit contra cedentem, coram eodem iudice coram quo causa Reintegrande fuerat intentata. Cedens opposuit se esse subditum Regis Christianissimi. Cessare præuentionem & litem pendentiam; quia hæc erat noua & diuersa causa à primâ. Litem primam, finitam esse per hanc transactionem factam inter debitorem cessum, & liberatarium. Debitore cesso fuisse satisfactum, mediante pecuniâ sibi per liberatarium in hac vltima transactione persolutâ. Et ideo causam ad Iudices Regios qui erant eius Iudices ordinarij remittendam esse concludebat. Cum hæc non sit amplius causa euictionis in qua per procuratorem comparuerat. Mandatum & totam causam euictionis expirasse, & similia, in medium adducebat.

Istis non obstantibus, fuit iudicatum in contrarium per Rotam Auenionensem de voto maioris partis Auditorum, nempe causam coram eodem iudice negotij principalis tractandam esse, neque ad iudices ordinarios rei conuerti, nempe Regios remitti posse his fundamentis.

Quia cum per liberatarium, spoliū fuisset intentatum, questio fructuum & expensarum, dicitur de continentia causæ principalis, cum de naturâ actionis spoliij sit, vt spoliator non audiat, nisi purgato vsque ad vltimum quadrantem spolio, tam quoad principale, quam quoad fructus & expensas, vt per Addent. ad Burat. de iur. 449. num. 9. & 10. vbi plures DD. allegantur. Cum igitur questio fructuum se habeat vt pars huius iudicij, si coram vno iudice peteretur res, & fructus coram alio, causæ continentia diuideretur, & possent sequi contrariæ in eadem causâ sententiæ, quia vnus posset dicere rem esse restituendam cum fructibus, alter vero rem esse absoluendam. Præsertim quia totum hoc iudicium habet originem ab eodem facto, & ab eadem culpâ, & proinde non est consideranda diuersitas personarum, quia non propterea tollitur continentia causæ, etiam si diuersæ sint personæ, & locus est dispositioni l. nulli, C. de iudic. vt patet ex decis. Afflict. 354. num. 13. in quarto casu, cuius doctrinam sequuntur omnes, & maxime Miscatell. in praxi ciuili. tom. 1. parte 2. in gloss. Tribunalis. num. 22. & faciunt tradita per Pacian. de probation. lib. 1. cap. 16. Vbi fusiè explicat quibus in casibus, connexorum dem sit iudicium.

Ad hoc tamen, vt questio ista melius explicata maneat; Supponendum est iuxta communem resolutionem, variis modis de continentia causæ ad effectum illam continuandi coram eodem iudice negotij principalis tractari posse. Primo quidem, quando agitur de eadem re, adẽmque actione, & iisdem personis; nempe quando lis cœpta fuit coram vno iudice, & inter alias personas mouetur pro eadem re & eadem actione coram alio; & tunc non est materia d. l. nullas C. de iudic. Sed est materia l. vbi cœptum ff. eod. tit. Quia hoc casu non agitur de iudicij diuisione, sed de totali illius translatione ad aliud tribunal. Aliud siquidem est iudicium diuidere, relinquendo partem illius coram primo iudice, aliud transferre, illud in totum à primo iudice auferendo, & ad secundum transportando. In primo casu est materia d. l. nulli. In secundo, est materia l. vbi cœptum. Et propterea aduertendum, quod dum in multis locis huius tractatus dicimus in certis casibus non obitare præuentionem, non ideo sequitur quin obitare possit exceptio continentie causæ non diuidendæ, quatenus agatur de causis verè connexis & inuicem dependentibus. Dictam autem differentiam inter duos illos casus, inter cæteros bene explicat Galerat. in tract. de renunciat. centur. 2. casu 146. num. 1.

Secundo, quando concurrunt identitas personarum & rei petite veluti si inter easdem personas agatur de petitorio & possessorio; & hoc casu regula generalis est, quod qui fuit Iudex possessoriij debet esse iudex etiam petitoriij, ne continentia causæ diuidatur. Quod nos fusiè declarauimus & explicauimus, part. 1. cap. 13. n. 6. & c. 24.

Tertio quando adest identitas personarum & actionis, sed diuersitas rerum, veluti in actione tutelæ, vel redditionis rationum alicuius alterius administrationis; & tunc dicitur etiam tractari de continentia causæ non diuidendâ, vt nos etiam exposuimus supra parte 1. huius tract. cap. 13. num. 6. & probatur per text. in l. 1. ff. de quib. reb. ad eund. iud. eatur; & l. 2. ff. eod. tit. vbi dicitur quod si plures coheredes, vel consortes velint rem aut hereditatem communem diuidere, agendum est coram vno iudice, & in vno loco: idẽmque iudicio finium regundorum obseruandum est. Quod ibi Gloss. dicit fieri tribus ex causis: Primò ratione coniunctionis causæ, quia consortes & coniuncti sunt. Secundo ratione reconuentionis, quia in istis iudiciis, quilibet est actor, & reus: ergo quilibet agit, & reconuenitur apud eundem iudicem. Tertio ratione absurditatis euitandæ, quia possent in eodem negotio ferri sententiæ contrariæ. Idem dicendum est, si vnus ex pluribus tutoribus in ius vocetur, quod ceteri non sint soluendo, nam isto qui conuenitur requirente, omnes ad eundem iudicem remittendi sunt: vt dicitur in dicta leg. 2. ad hoc vt sciatur in quantum alij tutores minus idonei facultatum habeant, & ad hos fines omnes simul rationem reddant, l. si quis, §. 1. ff. de eund.

Quarto modo considerari potest continentia causæ, quando adest identitas quidẽ actionis, sed diuersitas rei & personarum. Veluti, quando agitur contra plures contra quos vna actio competit, procedens ab eodem fonte, & hoc casu potest etiam proponi exceptio de continentia causæ non diuidendæ, vt dicit Afflict. dicta dec. 354. n. 13. vers. Quarto. Et hunc modum, quinto loco ponit Trentacinq. lib. 2. var. resol. tit. de iudic. resol. 3. n. 4.

Quinto modo dicitur continentia causæ quando adest identitas actionis & rei, sed diuersitas personarum;

rum; & tunc locus etiam est exceptioni Ne continentia causæ diuidatur, ut per Afflict. & Trentacing.
 9 *locis citatis*. † Exemplum asserri potest in pluribus sociis quorum unus est Clericus, alij vero laici; cum Clericus gaudeat fori privilegio, tota causa tractanda est coram Iudice Ecclesiastico, etiam quoad laicos socios, quando causa est communis & indiuidua. Bald. in l. *præcipimus*, 32. in fine. C. de appellatio. Covarr. *pract. quæst. cap. 2. sub num. 2. versic. Quod si contingat*, cum aliis citatis per Gratian. *discept. fo-*
 10 *renscap. 115. num. 8.* † Vnde inferitur, quod isto casu, si citatio fuerit debite executioni demandata, oritur præuentionio non solum quoad personas citatas, sed etiam quoad alias habentes interesse connexum. Cabed. *decis. Lustr. 142. num. 2. p. 1.* Qui hoc probat ex eo, quod si plures sint nominati executores testamentarii, & Iudex aliquis vnum ex ipsis citari fecerit, tota causa erit præuenta, non solum quoad istum citatum; sed etiam quoad alios executores non citatos, & ideo Iudex alius de ista causâ cognoscere non poterit, præsertim ad euitandum ne in eadem causâ contrariæ sequantur sententiæ: quod omnino impediendum est, per text. in l. *in singulis*, 6. ff. de *exceptio. rei iudic.*

His ita præsuppositis, casus de quo principaliter hic differitur, videbatur convenire quarto modo mox per nos deducto, & propterea prætendebatur locum esse exceptioni de causæ continentia non diuidenda. Et per has rationes, decusum fuit in Rota Auenionensi, causam istam petitionis fructuum & interesse, coram eodem Iudice causæ spoliij tractandam esse & terminandam, nec ad Iudices Regios remittendam, quamvis ab hac sententia Rotali fuerit appellatum, & causa deinde inter partes tractata.

Ego tamen sententiam illam apud me saluâ pace tanti tribunalis dubiam esse fateor, atque ita amico responsum pro veritate dedi; immo didici aliquos ex Dominis fuisse in contrariâ sententiâ. Quia cum cedens fuisset citatus tanquam euictionarius ad instantiam cessionarij, cui nouatum, seu extinctum nomen, cessum fuerat, seu si malis ad instantiam liberatarij agentis contra cedentem, tanquam euictionarium sui euictionarij, seu autorem sui authoris; nunc autem actio pro fructibus & expensis, moueatur per debitorem cessum, constar hic tractare de personis diuersis, immo de diuersa actione, quia debitor cessus nihil poterat pro summa principali præterdere, ratione cuius cum liberatario transegerat: Nec ex persona sua pro fructibus, actionem spoliij contra cedentem intentare poterat, quia cedens non spoliauerat, nec executiones nulliter factas procurauerat: neque nomine suo fieri mandauerat, † Actio autem spoliij dari nequit, nisi aduersus eum per quem, vel quo mandante, vel ratum habente spoliū factum est. l. *r. s. de iei. s. & sequentib. ff. de vi & vi armat.* Ric. in l. *naturaliter*, §. *nihil commune*, num. 51. versic. *Septimo ampliat.* & num. 56. versic. *De cimo octauo ampliat.* Et ibidem Rub. num. 132. Ant. Matthæ. *ampliat.* 14. 15. & 26. ff. de *acquiren. possess.*
 12 † Et quando agitur contra aliquem, eo quod, ipso ratum habente spoliū factum fuerit, tria concurrere debent, quæ in casu proposito cessabant. Primo, quod spoliū fuerit eius nomine factum. Secundo quod ipse spoliū ratum habeat. Tertio quod non simpliciter illud ratum habeat, sed tanquam suo nomine factum. Gloss. in l. 1. §. *sed & cum quis ff. de vi & vi armat.* Rip. in d. l. *naturaliter*, §. *nihil commune*, num. 51. Menoch. *remed. 1. recap. possess.* num. 52. Non nego dari actionem debitori cessu ad-

uersus cedentem pro damnis & interesse, ex eo quod scienter, & forsan dolose nomen extinctum cesserit, sed dico hanc actionem esse diuersam & omnino separatam à iudicio euictionis per liberatarium intentato, cum facta transactione, nullam amplius contra cedentem moueret actionem, nec non diuersam & distinctam ab actione spoliij, quia talis actio non competeat debitori cessu, nisi dumtaxat aduersus possessorem, cum quo transegerat, & ita non verfabamur in quarto casu Afflict. † Sed in personis & actionibus diuersis, quo casu nullus est locus huic exceptioni Ne continentia causæ diuidatur. Diximus supra, *parte 1. c. 13. n. 9. ex Ludou. dec. 403. num. 6. Rot. decis. 402. n. 6. p. 4. recent.* Duran. *dec. 94. num. 1.* † Et generaliter constitutum est, exceptionem litis pendentiæ, non obstat iurisdictioni, quando exceptio rei iudicatæ non obstat actioni. Lancellot. *de attent. cap. 4. limit. 2. n. 98.* Capyc. *decis. 112. num. 9.*

Quamquam aliud sit præuentionio, aliud vero litis pendentiæ, nec hac ad illam argui possit, cum facilius inducatur præuentionio scilicet per solam citationem; vt sæpè diximus, nominatim *part. 1. cap. 9. num. 1.* & 5. cum tamen litis pendentiæ regulariter non inducatur nisi per litis contestationem, aut alium actum qui sit loco litis contestationis, vt paulo post dicemus. † Neque causæ indiuiduæ dici possunt, quæ separationem recipiunt. Marta *de inrisdict. casu 189. num. 4.* Marant. *part. 4. distinct. 11. num. 24.*

Immo & regula illa de continentia causæ non diuidenda locum non habet, quando actor & reus sunt diuersi fori, vt diximus supra, *cap. 12. n. 34. ex Capyc. decis. 122.* vbi ostendimus quemlibet Iudicem procedere si causa recipiat diuisionem, sin minus attendi debere illam, quæ dignior est, & maiori potitur prærogatiua.

Et ex his patet responsio ad rationes in contrarium oppositas, nempe quia hic agitur de actione separata, quæ ex diuersis fontibus procedit, & inter diuersas personas, & per consequens non agitur de casu de quo in *dist. 1. nulli C. de indic. quæ* (vt sæpè dictum fuit) non procedit in causis diuersis, & separationis: Lancellot. *de attent. litem pend. cap. 4. limit. 2. num. 41.* Nec adeo generalis est regula, *dicta l. nulli*, quin multas patiatur exceptiones, vt notauit Ias. in eadem lege & post ipsum Menoch. *de arbit. cas. 371. num. 20. & sequentib.* videlicet si pars nihil opponat tempore diuisionis. Item in odium contumacis, vel quando Iudex super rota lite iurisdictionem non habet, tunc enim ex necessitate oportet litem decidere, & alium Iudicem adire. Item si ageretur de causis executiuis, & aliis iustis de causis de quibus per Menochium *ibidem*.

Præcipue autem ad impediendam exceptionem, Ne causæ continentia diuidatur, considerandum est vtrum agatur de causâ diuersâ, vt mox diximus, numero 16. Et videmus à simili, quod quamvis alias litem pendentiæ natiua, vt inhibitiones in eius præiudicium obtentæ nullæ sint & attentatoriæ, *Clem. 2. vt litem pend. cap. presentis 3. §. ceterum*, & ibi Gloss. in verb. *illa pendentes de offic. legat. in 6.* cum similibus. † Tamen quando agitur de causâ & lite diuersa, non dicitur quidquam attentari per inhibitiones, aut recursum ad alium Iudicem, Lancellot. *de attent. appell. pend. cap. 12. part. 2. n. 1. & sequentibus*. Boër. *decis. 73. numero 4.* iuxta text. in *cap. ad hac*, 1. & ibi Franc. in *principio appellat.* † Valet enim argumentum à litem pendentiæ ad præuentionem, non autem à contra, à præuentione ad litem pendentiæ. Nam bona

bona est consequentia; Datur litispendentia; ergo & praeuentio: sed non è contra, non enim valet hæc consequentia; Datur praeuentio; ergo & litispendentia. † Præuentio siquidem (vt sæpe diximus) per solam citationem effectum fortitiam inducitur, vt dicit Guid. Pap. & ibidem Ranchi. decis. 421. numer. 1. & 2. Et ad hoc allegat text. in leg. Tam collatores, §. quoniam vero. ibi, Conuentione quæ oblata, & ibi, Negotium ex priori agnitione. de re milit. lib. 12. Sed hoc melius probatur, per text. in Authent. Quissemel, C. quomod. quand. iudex. Vbi discretis verbis fit differentia inter conuentionem iudiciariam, & litis contestationem, & dicitur, actorem cogendum esse in lite cæptâ persisteret; etiam si sola conuentio iudiciaria interueniret, quamuis non fuerit facta litis contestatio, vt ibid. ostendit Gloss. in verb. non fit. Sed quando agitur de litispendentia, tunc non sufficit regulariter sola iudicialis conuentio & citatio, sed præterea requiritur litis contestatio, vt fufius exponit & declarat Lancell. de autem. lite pend. in præfat. n. 7. & multis sequentibus.

De hac quæstione, vtrum continentia causæ diuidi possit: bene agit Carleual. in tractat. de iudic. tom. 2. lib. 1. diff. 2. per tot. fol. 19. & Salgad. in labyr. credit. part. 1. cap. 4. per tot. vbi copiose demonstrat causam concursus creditorum esse indiuiduam, & in illam locum esse exceptioni, Ne continentia causa diuidatur. Et videnda sunt quæ diximus parte 1. capite 10. in addit. necnon hac ead. part. 2. cap. 16. num. 3. & 6.

CAPVT XV.

ARGVMENTVM.

Quaratione præuentio, & continentia causæ considerari debeant, inter plures litis consortes, quando causa diuidua est, vel indiuidua, seu eadem vel diuersa est defensionis ratio inter omnes, aut si vnus ex ipsis iudicem suspectum habeat, vtrum præuentio quoad alios facta cesset, & quoad omnes iudex desistere teneatur. Idem de pluribus tutoribus litigantibus nomine pupilli, vel proprio. Et quando plures litis consortes teneantur vnum cōstituere procuratorem, vel suum quilibet constituere possit, vel saltem per se absq; procuratore litigare. Et causa restitutionis in integrum vtrum sit de continencia & connexionione causæ principalis inter plures consortes eiusdem litis.

SVMMARIVM.

- 1 Si ab vno ex pluribus eiusdem litis consortibus iudex fuerit allegatus suspectus, poterit causa cognitionem stante præuentione prosequi quoad alios.
- 2 Intellige hoc procedere si agatur de causâ diuiduâ, seu si de indiuiduâ ita quod eadem omnibus litis consortibus competat ratio defensionis.
- 3 Si vnus ex pluribus tutoribus, reipublica causa possit cæptam abesse cæperit, causa continuari debet contra alios, & suspendi quoad absentem si singulorum ratio separatim cognosci & defendi possit, seu si non possit discerni.

- 4 Tutoris officium, pluribus tutoribus competit in solidum.
- 5 Si plures tutores agant, debent vnum iudicem & notarium habere.
- 6 Si tutores conueniantur, vtrum omnes possint simul causam defendere, an vero vnus tantum nomine omnium comparere debeat, & cogatur. Quid si pupilli nomine conueniantur.
- 7 Qui cum vno contraxit, non debet cogi plures in eadem lite habere aduersarios.
- 8 Si plures collegialiter ciuentur, coguntur vnum constituere procuratorem, qui pro omnibus causans defendat.
- 9 Si actor, aut reus, plures reliquerit heredem, vtrum omnes cogantur inter se vnum in lite procuratorem pro illius defensione constituere.
- 10 Ex pluribus colligantibus quilibet suum habere potest procuratorem, quod tamen in pluribus illorum heredibus, locum non habet.
- 11 Potest nihilominus, quilibet per se & sine procuratore litigare.
- 12 Actio vnus ex litis consortibus, non præiudicat alteri, in causis quæ recipiunt diuisionem.
- 13 Quæstio seruitutis est indiuidua, si fundus seruientis ad duos pertineat, ideo præuentio ambo afficit.
- 14 Restitutio in integrum vni data, aduersus sententiam inuolat alios, in rebus indiuiduis.
- 15 Minoris restitutio in integrum, prodest eius fideiussori in causis indiuiduis, non autem in aliis.

CONTINUANDO materiam l. nullis. C. de iudic. decidendus est casus notabilis circa plures litis consortes, quorum vnus lite pendente propter inimicitiam de nouo superuenientem, iudicem iusta de causa suspectum allegauit & probauit. Iudex abstinere quidem voluit quoad illum, à quo suspectus allegatus fuit, sed quoad alios prætendebat de causâ iudicare posse, quod coram ipso fuisset præuenta: iuxta l. vbi capium, ff. de iudic. ad quod allegari potest decisio quæ videtur punctualis apud Alexand. consil. 74. n. 6. versic. Nec obstat, lib. 7. vbi dicit, quod licet continentia causæ diuidi non debeat, & sic contra vnum ex correis iudicari non debeat per vnum iudicem, & contra alium per diuersum iudicem, cum agitur de correis debendi eiusdem litis consortibus; tamen attento quod vnus ex litis consortibus recusauit iudicem, alius non, ideo potuit contra vnum iudicari, & contra alium in causa superferri, per text. in l. non idcirco ff. de iudic. l. de vnoquoque, cum ibi notat. ff. de re iudic.

In hac quæstione ego existimo distinguendum esse, vtrum agatur de iure diuiduo, vel indiuiduo. Hoc est de tali re, seu tali iure, in quo sententia quoad vnum lata, posset alteri præiudicare, vel non: Aut in quo possent sequi sententiæ contrariæ, vel non. Primo casus, verius est suspicionem ab vno allegatam, impedire vltiorem processum iudicis quoad omnes litis consortes. Secundo vero casus, quando scilicet agitur de negotio, in quo non fieret præiudicium litis consorti, veluti quando singuli haberent separatas & diuersas exceptiones & defensiones, recusatio facta ab vno non proderet aliis, nec impedire posset quo minus iudex procedere posset quoad alios, ratione quorum nulla adest suspicionis causa. † Probat per text. in eadem l. non idcirco, quam Alexand. allegat, ff. de iudic. Vbi dicitur quod non idcirco iudicis officium impeditur, quod